

KARJAA, SÖDRA LÖVKULLA

Koekaivaus 1980.

Anja Sarvas

Dönsby
Karjaa, Södra Lövkulla.
Koekaivaus 1980.
Maanomistaja Karjaan kaupunki, peruskartta 2014 08 (Karjaa),
koordinaatit: x = 6662 96, y = 482 14, z = n. 27.
Löydöt paikalta KM 20914:1-66
Aikaisemmat löydöt paikalta KM 20773 1)
Kertomuksen liitteet: 2 valokuvataulua (ss. 4-5), kartta (s.6),
negatiivit ff. 53012-22. AD L59

Keväällä 1980 allekirjoittanut sai tehtäväkseen selvittää koekaivauksella onko Karjaan kaupungin toimesta tontitetun Södra Lövkullan alueella kiinteää muinaisjäännöstä. Koekaivaus sisällytettiin Hangon kesäyliopiston arkeologian kurssiin, jonka osantottajat toimivat kaivajina. Piirtäjänä oli HuK Eero Ahtela, joka myös on vastannut löytöjen luetteloinnista ja kartan puhtaaksi piirtämisestä. Karjaan kaupungin kulttuurilautakunta on vastannut kaikista työn aiheuttamista kustannuksista.

Södra Lövkullan uudella omakotialueella oli rouva Lisbeth Jung (os. Läpp 32, 10300 Karis) havainnut jo syksyllä 1979 joitakin mahdolliseen kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia merkkejä ja edelleen talvella 1980 kun alueelle oli puhkaistu Forsgränd-niminen katu. Tutkija Jussi-Pekka Taavitsainen kävi talvella 1980 tarkastamassa aluetta, mutta ei havainnut mitään varmoja merkkejä muinaisjäännöksestä. Huhtikuussa 1980 tutkija Anna-Liisa Hirviluoto kävi paikalla ja löysi joitakin kvartsi-iskoksia ja saviastianpalasia. Hän ei kuitenkaan havainnut paikalla minkäänlaista kulttuurikerrosta. Museoviraston päätöksen mukaan alueella oli kuitenkin suoritettava koetutkimus ennen rakennustöiden aloittamista, jotta paikan luonteelle saataisiin tarkempaa selvitystä. Koekaivaus suoritettiin 2 - 6.6.1980.

- 1) Koskien paikalta saatuja löytöjä, aikaisempia havaintoja sekä paikan tarkkaa sijaintia ks. myös esihistorian toimistossa säilytettäviä verifikaatteja sekä muinaisjäännösluetteloa, joka toimitettiin museovirastoon syksyllä 1979 Karjaan kaupungin kulttuurilautakunnan toimesta.

Tutkittava alue sijoittui Forsgrändin etelä- ja pohjoispuolelle (ks. karttaliite), koska juuri tien leikkauksesta oli rouva Lisbeth Jung poiminut kvartsia ja saviastianpalasia. Myös Anna-Liisa Hirviluodon löydöt sijoittuivat tien reunustoille. Aluksi paalutettiin tien pohjoispuolelle koeoja 50 itä-länsisuunnassa. Ruudut olivat 2x2m suuruisia. Avatuista ruuduista löytyi joitakin kvartsi-iskoksia, pii-iskoksia, saviastianpalasia sekä hiukan palanutta luuta. Lisäksi saatiin ruudusta A 50 kivilajikaavin (KM 20914:4) ja ruudusta L 50 piinuolenkärjen teelmä (KM 20914:9). Maa kaikissa avatuissa ruuduissa oli kauttaaltaan puhdasta hiekkaa, vain joitakin puiden juurien jättämiä tummempia kohtia voitiin erottaa. Minkäänlaista kulttuurimaakerrosta sen sijaan ei havaittu. Tien eteläpuolelle paalutettiin ruuturivi 70, jonka ruuduista saatiin samankaltaista aineistoa kuin koeojan 50. Lisäksi löytyi ruudusta K 70, aivan pinnan tuntumasta rautakautinen pronssihela (KM 20914:46). Koeojan 70 lisäksi avattiin tien eteläpuolella vielä joitakin ruutuja rivistä 68 sekä 1 metrin levyinen koeoja E 72-76 pohjois-eteläsuunnassa (ks. karttaliitettä s.6). Maa kaikissa avatuissa ruuduissa oli puhdasta hiekkaa eikä minkäänlaista kulttuurimaata löytynyt Forsgrändin eteläpuolen kaivausalueelta. Lopuksi tutkittiin vielä tien pohjois- ja eteläleikkaus lastoilla koko koekaivausalueen pituudelta ja leikkausten tutkimista jatkettiin vielä ohi kaivausalueen kohti itää. Samaten tehtiin runsaasti koekuoppia koko Forsgrändin molemmin puolin tontitetulle alueelle, mutta ainoastaan niistä kuopista, jotka tehtiin varsin lähelle koeojia, tuli muutamia iskoksia. Kuoppien seinämissä ei havaittu kulttuurikerrosta.

Koska Södra Lövkullan alueelta kuitenkin saatiin jonkin verran löytöjä ja koska paikka sekä korkeutensa että sijaintinsa puolesta sopisi kivikautiseksi asuinpaikaksi, on luultavaa, että mahdollinen kulttuurikerros on aikoinaan huuhtoutunut pois tai sitten on kyse jonkinlaisesta tilapäisestä oleskelupaikasta, joka ei ole jättänyt jälkeensä mitään kiinteää.

Kaivausalueen kiintopisteenä käytettiin tukevaa kantoa, jonka lukema oli 064. Kiintopisteen absoluuttiseksi korkeudeksi saatiin 27.41 m ymp. mitattuna koekaivausalueen pohjoispuolella sijaitsevasta Karjaan kaupungin kiintopisteestä n:o 20, jonka korkeus on 26.51 m ymp.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1980

Aujo Savas

Kajaa Södra Kävskulla

f. 53019
Forsgrändin eteläreunaa tutkitaan. Kuva luoteesta.

f. 53020
Tien etelälaidan tutkimusta. Kuva koillisesta.

f. 53021
Ruutuvivä 68 Forsgrändin eteläreunana kaivetaan. Kuva idästä.

f. 53122
Forsgrändin eteläosasta kaivausaluetta. Taustalla kolojen E 72-76. Kuva koillisesta.

Aujin Savvas 1980

Karjaa Södra Lövskulla

ff. 53012-14

Södra Lövskullan aluetta nähtynä idästä. Koehaivausalue nipittui taustalla, kuvan keskeltä näkyvän kadun (Forsgränd) molemmiin puolin.

ff. 53015-16

Forsgrändin eteläpuolen alueelle on pralutettu koeoja, jonka reutujen on juuri ryhdytty tutkimaan. Kuva koillisesta.

ff. 53017-18

Forsgrändin pohjoispuolta jolle on pralutettu koeoja. Koeojan reutujen ryhdytään juuri karsimaan. Kuva etelästä. Anja Savas 1980